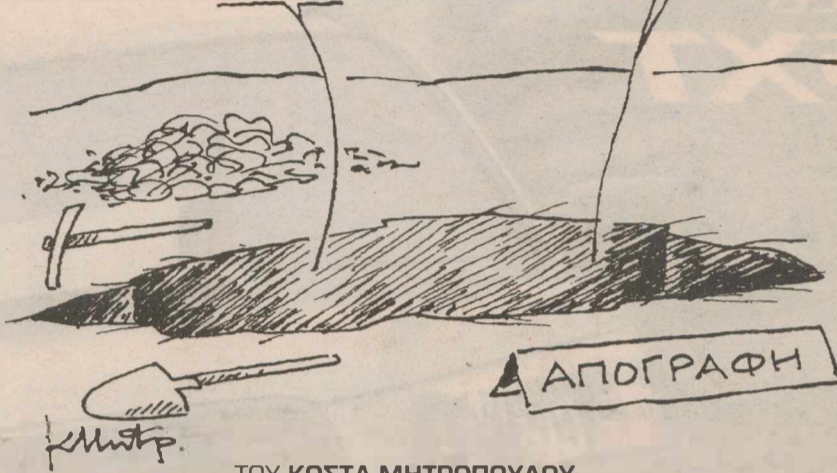

ΑΓΑΠΗΤΕ
ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗ
ΠΕΣΑΜΕ ΣΤΟΝ ΛΑΚΚΟ
ΠΟΥ ΑΝΟΙΞΑΜΕ
ΣΤΟ ΠΑΣΟΚ!
ΠΟΙΟ
ΛΑΚΚΟ
ΠΡΟΕΔΡΕ;

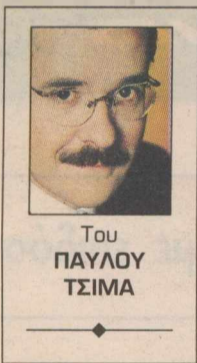
ΤΟΥ ΚΩΣΤΑ ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ

Η συζήτηση περί ρύθμισης και απορρύθμισης της αγοράς των μίντια ανακυκλώνεται, 15 χρόνια τώρα. Για πόσο ακόμη; Ίδωμεν...

Ατέρμων διάλογος

Παρακολουθώντας την ημερίδα του Συνασπισμού, την Τετάρτη, περί διαπλοκής, βασικού μετόχου και άλλων μιντιακών τεράτων, προσπαθούσα να θυμηθώ: πότε ήταν η πρώτη φορά που πήρα μέρος σε ανάλογη συζήτηση; Το 1991; Ή νωρίτερα, το 1988;

Η συζήτηση περί ρύθμισης και απορρύθμισης της αγοράς των μίντια ανακυκλώνεται, 15 χρόνια τώρα. Για πόσο ακόμη;

Του
ΠΑΥΛΟΥ
ΤΣΙΜΑ

Η αλήθεια είναι ότι τώρα υπάρχει ένα παράθυρο ευκαιρίας. Η κυβέρνηση έχει τη νομιμοποίηση να κλείσει την εκκρεμότητα. Έχει, για πρώτη φορά, τη δυνατότητα να την κλείσει κατά τρόπο οριστικό, αφού της παρέχεται

η συναίνεση της μείζονος αντιπολίτευσης. Και η ίδια η αγορά των μίντια, στρεβλή από γεννησιμιού της, μοιάζει ωριμότερη παρά ποτέ να δεχθεί κανόνες. Γιατί, λοιπόν, είναι τόσο διάχυτη η καχυποψία ότι η ευκαιρία θα σπαταληθεί ξανά; Πολλοί φοβούνται ότι η επικείμενη νομοθετική πρωτοβουλία της κυβέρνησης θα χρησιμοποιηθεί ως σημαία ευκαιρίας ώστε στις εκλογές – αν επιλέξει να κάνει εκλογές την άνοιξη – ο Καραμανλής να εμφανιστεί ως ιππότης της καθάρσεως σε ένα λαϊκό έπος μάχης με σκοτεινά συμφέροντα. Και μετά τις εκλογές, βλέπουμε...

Άλλοι υποψιάζονται ότι η κυβέρνηση θα προσπαθήσει απλώς να τιμωρήσει προεκλογικούς «αντιπάλους» και να ανταμείψει φίλους και υποστηρικτές.

Μα η πιο διαδεδομένη υποψία είναι πως και η νέα νομοθετική πρωτοβουλία θα ακολουθεί την πεπατημένη της 15ετίας: Μια αποσπασματική, φαινομενικά αυστηρή πλην εμπράκτως ανεφάρμοστη ρύθμιση, που θα

επιτρέψει στην κυβέρνηση να παρατείνει, με νέα όπλα στα χέρια της, την ατέρμονη διαπραγμάτευση, την αιχμάλωτη διαπραγμάτευση σε αμοιβαία ομηρεία, που χαρακτηρίζει την τριγωνική σχέση πολιτικής-αγοράς-μίντια.

Ομολογώ ότι συμμερίζομαι πλήρως την απαισιοδοξία αυτή. Όπως συμμερίζομαι και την απαισιοδοξία των συνταγματολόγων που υποστηρίζουν πως η άστοχη πρόβλεψη του αναθεωρημένου συνταγματικού άρθρου 14 υψώνει εμπόδιο ανυπέρβλητο σε μια αποτελεσματική, λειτουργική ρύθμιση του θέματος. Αλλά, αφού υπάρχει μπροστά μας μια πραγματική ευκαιρία, ας παραμερί-

Πώς μπορεί να αποκλειστεί η αθέμιτη ιδιοποίηση της δημόσιας επιρροής των Μέσων για ιδιοτελή συμφέροντα – πρόβλημα κεντρικό στην ελληνική συζήτηση;

σουμε τις καχύποπτες και απαισιοδόξες προβλέψεις κι ας πιάσουμε τη συζήτηση από την αρχή.

Τι θα έπρεπε να διασφαλίζει, λοιπόν, μια ρύθμιση του ραδιοηλεκτρονικού τοπίου; Τι άλλο, πέρα από τα αυτονόητα: την, καθυστερημένη κατά δύο δεκαετίες, νομιμοποίηση, με την παροχή, επιτέλους, των αδειών και την ενίσχυση, σε κύρος, ανεξαρτησία και μέσα, της πολύπαθης ελεγκτικής αρχής;

Το πρώτο, και προφανώς σημαντικότερο, είναι η διαφάνεια. Η διασφάλιση του δικαιώματος των πολιτών να γνωρίζουν με ακρίβεια σε ποιον ανήκει, ποιος χρηματοδοτεί την εφημερίδα του ή το ηλεκτρονικό μέσον που παρακολουθεί, ώστε να το κρίνει και να το ελέγχει, χωρίς να υπάρχουν αφανείς μέτοχοι και κρυφοί χρηματοδότες, η διαπλοκή των συμφερόντων των οποίων με

την δημοσιογραφική ύλη διαφεύγει του κοινωνικού ελέγχου.

Και το δεύτερο είναι μια αποτελεσματική αντι-τραστ νομοθεσία, με δραστικότερους κανόνες, που αποκλείουν τη συγκέντρωση των Μέσων και την κατάκτηση δεσπόζουσας θέσης, ώστε να υπάρχουν προϋποθέσεις πλουραλισμού.

Μένει, φυσικά, το δεινό ερώτημα: πώς μπορεί να αποκλειστεί η αθέμιτη ιδιοποίηση της δημόσιας επιρροής των Μέσων για ιδιοτελή συμφέροντα – πρόβλημα κεντρικό στην ελληνική συζήτηση. Έθεσα το ερώτημα σε Ευρωπαϊκό πολιτικό με μεγάλη σχετική εμπειρία. Και έλαβα τρεις ενδιαφέρουσες απαντήσεις.

Η πρώτη: πως αποτελεσματικό φάρμακο δεν είναι οι τεχνητές νομικές απαγορεύσεις, αλλά ο κοινωνικός έλεγχος, ο πλουραλισμός των Μέσων και η κατοχύρωση της δημοσιογραφικής ανεξαρτησίας και ευθύνης.

Η δεύτερη: πως από τις ρυθμιστικές λύσεις που έχουν δοκιμαστεί διεθνώς, λειτουργικότερη έχει αποδειχθεί η εφαρμογή περιορισμών όχι στη σύμπτωση της ιδιοκτησίας ενός ΜΜΕ με άλλες επιχειρήσεις, αλλά στη χρηματοδότηση ενός ΜΜΕ από άλλες επιχειρηματικές δράσεις. Ο αυστηρός, δηλαδή, έλεγχος των ισολογισμών των ΜΜΕ και η απαγόρευση λειτουργίας Μέσου που έχει πάνω από δύο ζημιωγόνες χρήσεις, αν δεν προκύπτει νόμιμος τρόπος κάλυψης των ελλειμμάτων του, ώστε να αποκλείεται η συντήρηση ενός ελλειμματικού Μέσου με τα κεφάλαια (και για λογαριασμό των συμφερόντων) άλλων επιχειρηματικών δράσεων.

Και η τρίτη: πως το πρόβλημα των σχέσεων δημόσιου χώρου και αγοράς, πολιτικής και οικονομίας, στο πλαίσιο του οποίου εγγράφεται και το πρόβλημα των μίντια, είναι το μείζον πρόβλημα των δημοκρατιών μας, πρόβλημα νομιμοποίησής τους, και πως, συνεπώς, θα ήταν επικίνδυνα απλοϊκό να πιστέψει κανείς ότι λύνεται με νομοθετικές πρωτοβουλίες.